

2024/890

19.3.2024

DECYZJA RADY (WPZiB) 2024/890

z dnia 18 marca 2024 r.

zmieniająca decyzję Rady (WPZiB) 2021/509 w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1, art. 41 ust. 2, art. 42 ust. 4 i art. 30 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, przy wsparciu Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W konkluzjach z dnia 29 i 30 czerwca 2023 r. Rada Europejska oświadczyła, że Unia jest gotowa zapewniać Ukrainie trwałe wsparcie wojskowe tak długo, jak będzie to konieczne, zwłaszcza za pośrednictwem misji Unii Europejskiej w zakresie pomocy wojskowej dla Ukrainy (EUMAM Ukraine) i Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (zwanego dalej „Instrumentem”) w ramach ogólnych starań Unii na rzecz wniesienia – wraz z partnerami – wkładu w przyszłe zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa na rzecz Ukrainy, dzięki którym Ukraina będzie mogła bronić się w długiej perspektywie.
- (2) W konkluzjach z dnia 26 i 27 października 2023 r. Rada Europejska potwierdziła, że będzie nadal zapewniać Ukrainie wsparcie wojskowe, zwłaszcza za pośrednictwem Instrumentu oraz EUMAM Ukraine, a także w formie pomocy dwustronnej państw członkowskich. Rada Europejska podkreśliła znaczenie starań państw członkowskich i zaznaczyła, że – w perspektywie krótkoterminowej – aby zaspokoić pilne potrzeby wojskowe i obronne Ukrainy, konieczne jest przyspieszenie dostawy wsparcia wojskowego dla tego państwa, w tym pocisków i amunicji – w szczególności w ramach inicjatywy przewidującej milion sztuk amunicji artyleryjskiej – a także systemów obrony powietrznej służących ochronie ludności oraz infrastruktury krytycznej i energetycznej Ukrainy. W dłuższej perspektywie Unia i państwa członkowskie, wraz z partnerami, mają wносить wkład w przyszłe zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa na rzecz Ukrainy, co pomoże jej bronić się, opierać się działaniom destabilizacyjnym i nie dopuszczać do aktów agresji w przyszłości.
- (3) W konkluzjach z dnia 14 i 15 grudnia 2023 r. Rada Europejska stwierdziła, że Unia i państwa członkowskie będą nadal odpowiadać na pilne potrzeby wojskowe i obronne Ukrainy. W szczególności Rada Europejska podkreśliła znaczenie terminowego, przewidywalnego i stabilnego wsparcia wojskowego dla Ukrainy, zwłaszcza za pośrednictwem Instrumentu i EUMAM Ukraine, a także w formie bezpośredniej pomocy dwustronnej zapewnianej przez państwa członkowskie. Rada Europejska zwróciła się do Rady o zintensyfikowanie prac nad reformą Instrumentu i w zakresie dalszego zwiększenia jego finansowania, w oparciu o wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwanego dalej „Wysokim Przedstawicielem”).
- (4) W konkluzjach z dnia 1 lutego 2024 r. Rada Europejska dokonała przeglądu prac w Radzie w zakresie wsparcia wojskowego dla Ukrainy w ramach Instrumentu oraz proponowanego zwiększenia jego ogólnego pułapu finansowego. Rada Europejska zwróciła się do Rady, by do początku marca 2024 r. osiągnęła porozumienie w sprawie zmiany decyzji Rady (WPZiB) 2021/509 ⁽¹⁾ na podstawie wniosku Wysokiego Przedstawiciela w sprawie Funduszu Pomocy Ukrainie i proponowanych kluczowych warunków, z uwzględnieniem sugestii państw członkowskich.
- (5) Pułap finansowy Instrumentu powinien w związku z tym zostać zwiększony o kwotę 5 000 mln EUR (w cenach bieżących) przeznaczoną na dalsze zaspokajanie potrzeb ukraińskich sił zbrojnych poprzez wspieranie zapewniania śmiertelności i nieśmiertelności wsparcia wojskowego oraz szkoleń wojskowych (zwaną dalej „przeznaczoną kwotą”).
- (6) Przed przyjęciem niniejszej decyzji przedstawione zostały strategiczne kierunki działania dotyczące przeznaczonej kwoty zgodnie z art. 9 decyzji (WPZiB) 2021/509. Komitet Instrumentu ustanowiony na mocy art. 11 decyzji 2021/509 ma podjąć decyzję o wykorzystaniu przeznaczonej kwoty zgodnie z art. 2 ust. 3 tej decyzji nie później niż miesiąc po przyjęciu niniejszej decyzji.

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylecia decyzji (WPZiB) 2015/528 (Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14).

- (7) Realizacja zwiększenia pułapu finansowego Instrumentu powinna być zgodna z pułapem płatności uzgodnionym na 2024 r. i powinna być sformułowana w sposób spójny z głównymi elementami i zasadami określonymi w motywach 8-14 niniejszej decyzji.
- (8) Wsparcie wojskowe dla Ukrainy w ramach przeznaczonej kwoty powinno być nadal ukierunkowywane stosownie do zmieniających się potrzeb ukraińskich sił zbrojnych, dążąc do maksymalizacji wartości dodanej UE i uzupełniając starania dwustronne, oraz powinno być sformułowane w ramach bardziej ustrukturyzowanego, skutecznego i pragmatycznego podejścia, z wykorzystaniem zwiększonych wspólnych zamówieniach ze strony europejskiego przemysłu obronnego (i Norwegii).
- (9) Zwiększone wspólne zamówienia w celu zaspokojenia potrzeb Ukrainy w ramach przeznaczonej kwoty powinny opierać się m.in. na wnioskach wyciągniętych z trójtorowej inicjatywy dotyczącej amunicji, w tym na znaczeniu wykorzystywania dobrze funkcjonujących krajowych struktur zamówień publicznych oraz istniejących umów ramowych, z wykorzystaniem zarówno podejścia państwa wiodącego, jak i Europejskiej Agencji Obrony (EAO), oraz na wspólnych zamówieniach na wymagany sprzęt obronny składanych przez europejski przemysł obronny i Norwegię, również przez małe i średnie przedsiębiorstwa, przy jednoczesnym umożliwianiu elastyczności łańcuchów dostaw, która może dotyczyć podmiotów mających siedzibę lub prowadzących produkcję poza Unią lub Norwegią. Niezbędne przepisy zostaną określone w poszczególnych środkach pomocy dotyczących wspólnych zamówień od europejskiego przemysłu obronnego (i Norwegii), uwzględniając koalicje produkcyjne w ramach grupy kontaktowej ds. obrony Ukrainy (UDCG) oraz zgodnie z zasadami wdrażania Instrumentu. Należy propagować inicjatywy, które skupiają europejskich i ukraińskich partnerów przemysłu obronnego, w tym poprzez wspólne przedsięwzięcia, z uwzględnieniem interesów Unii i państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony.
- (10) Zwrot kosztów innych dostaw zrealizowanych przez państwa członkowskie z zapasów, wspólnych zakupów sprzętu dostępnego na rynku oraz jednostronnych zamówień w ramach przeznaczonej kwoty powinien zostać ograniczony po zakończeniu okresu przejściowego, z zastrzeżeniem oceny dokonanej przez Komitet Instrumentu oraz z uwzględnieniem priorytetowych potrzeb wojskowych Ukrainy, gdy kwota ta będzie bliska wyczerpania. Dostawy te będą nadal kwalifikowalne do dnia, który zostanie ustalony przez Radę zgodnie z art. 2 ust. 4 decyzji Rady (WPZiB) 2022/338 ⁽²⁾ i (WPZiB) 2022/339 ⁽³⁾, z uwzględnieniem priorytetowych potrzeb wojskowych Ukrainy. Podczas wyżej wymienionego okresu przejściowego realizowane przez państwa członkowskie dostawy ze wspólnych zamówień zawartych w ramach koalicji produkcyjnych w obrębie grupy kontaktowej ds. obrony Ukrainy powinny głównie pochodzić z europejskiego przemysłu obronnego (i Norwegii); w drodze wyjątku można umożliwić elastyczność w przypadkach, gdy dostaw nie da się zrealizować w terminie odpowiednim do potrzeb Ukrainy, zgodnie z zasadami wdrażania Instrumentu.
- (11) Wsparcie wojskowe w ramach przeznaczonej kwoty powinno zapewnić kontynuację „szkolenia i wyposażenia” zapewnianego za pośrednictwem EUMAM Ukraine, zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami ukraińskich sił zbrojnych w zakresie szkoleń.
- (12) Przy realizacji przeznaczonej kwoty należy poprawić ustalenia dotyczące zarządzania, m.in. poprzez zweryfikowane metody wyceny dostaw, które mają zostać ustalone przez Komitet Instrumentu, dotyczące dostaw realizowanych przez państwa członkowskie z zapasów od dnia 18 marca 2024 r., poprzez ustalenie stałej stawki zwrotu kosztów i wykorzystywanie możliwości potrącenia wartości zwrotu, który dane państwo członkowskie ma otrzymać za wsparcie udzielone w naturze ⁽⁴⁾ w ramach Instrumentu ze zwykłymi wkładami finansowymi należnymi od tego państwa członkowskiego w tym samym roku, zgodnie z przepisami wykonawczymi Instrumentu i zasadą należytego zarządzania finansami. Potrącenie dokonane w przypadku jednego państwa członkowskiego nie wpływa na wkłady innych państw członkowskich ani na płynność Instrumentu.

⁽²⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2022/338 z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w odniesieniu do dostarczenia ukraińskim siłom zbrojnym sprzętu wojskowego i platform wojskowych o śmiertelnościowej sile (Dz.U. L 60 z 28.2.2022, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2022/339 z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia ukraińskich sił zbrojnych (Dz.U. L 61 z 28.2.2022, s. 1).

⁽⁴⁾ „W naturze” oznacza wszelkie wsparcie materialne udzielane w ramach środków pomocy na podstawie Instrumentu, takie jak sprzęt lub konserwacja, naprawy i usprawnianie.

- (13) Wsparcie wojskowe będzie udzielane z pełnym poszanowaniem polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych państw członkowskich, przy zapewnieniu przejrzystości i identyfikowalności wsparcia finansowanego z Instrumentu oraz z uwzględnieniem interesów wszystkich państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony.
- (14) W drodze wyjątku, w przypadku gdy państwo członkowskie złożyło formalne oświadczenie na podstawie art. 31 ust. 1 akapit drugi TUE i wstrzymało się od przyjęcia środka pomocy, który miałby być finansowany z przeznaczonej kwoty, państwo to nie powinno wносить wkładu na rzecz kosztów tego środka. Państwo to powinno zamiast tego wkładu przekazać dodatkową kwotę na rzecz innych środków pomocy.
- (15) Do roku 2027 należy przewidzieć dalsze porównywalne coroczne podwyżki, na podstawie potrzeb Ukrainy i z zastrzeżeniem wskazówek politycznych udzielonych przez Radę.
- (16) Decyzja (WPZiB) 2021/509 powinna w związku z tym zostać odpowiednio zmieniona,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji (WPZiB) 2021/509 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pułap finansowy przeznaczony na realizację Instrumentu w latach 2021–2027 wynosi 17 040 000 000 EUR w cenach bieżących.”;

- 2) art. 73 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Od dnia 18 marca 2024 r. kwotę 5 000 000 000 EUR w cenach bieżących przeznacza się na zapewnianie Ukrainie dodatkowego wsparcia (zwaną dalej »przeznaczoną kwotą«) w ramach corocznych pułapów ustalonych w załączniku I.

Komitet podejmuje decyzję o wykorzystaniu przeznaczonej kwoty zgodnie z art. 2 ust. 3 nie później niż miesiąc po dniu 18 marca 2024 r.

W drodze wyjątku i bez uszczerbku dla art. 5 ust. 3, w przypadkach gdy państwo członkowskie wstrzymało się od głosu i złożyło formalne oświadczenie na podstawie art. 31 ust. 1 akapit drugi TUE odnośnie do danego środka pomocy, który ma być finansowany z przeznaczonej kwoty, państwo to nie wnosi wkładu na rzecz kosztów tego środka pomocy. W takim przypadku państwo to wnosi dodatkowy wkład na rzecz innych środków pomocy. Do celów stosowania do takich wkładów art. 26 ust. 7 i art. 27 zamieszczone w tych artykułach odesłania do art. 5 ust. 3 odczytuje się jako odesłania do niniejszego akapitu.”;

- 3) załącznik I otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK I

ROCZNE PUŁAPY FINANSOWE

Roczne środki zatwierdza się w ramach następujących limitów bez uszczerbku dla art. 17 ust. 3 i 3a oraz z zastrzeżeniem art. 73 ust. 2 i 10:

Ceny bieżące, w mln EUR

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ceny bieżące	399	591	980	2 785	4 047	4 092	4 146”

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 marca 2024 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
J. BORRELL FONTELLES
